

گزارشی از فعالیت‌های
هیأت عالی نظارت بر انتخابات
شوراهای اسلامی استان فارس

در ششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی کشور
بهمن ۱۳۹۹ - مرداد ۱۴۰۰

فهرست

۲	مقدمه
۴	تعیین اعضای هیئات نظارت شهرستان و بخش
۷	راهبری هیئات نظارت شهرستان و بخش
۸	رسیدگی به شکایات رد صلاحیت شدگان و فراهم آوردن زمینه رسیدگی هیأت مرکزی
۱۳	نظارت بر توزیع اقلام انتخاباتی و فعالیت های ستاد انتخابات استان
۱۴	توزيع اقلام نظارتی مربوط به روز انتخابات
۱۵	ایجاد شبکه نظارت بر روند اخذ رای در شعب
۱۶	رسیدگی به شکایات روز انتخابات

■ مقدمه

شوراهای اسلامی به عنوان یکی از ارکان مهم نظام جمهوری اسلامی در شش اصل از قانون اساسی مورد تاکید قرار گرفته است. در اصل ۱۰۰ قانون اساسی به صراحت آمده است که برای پیشبرد برنامه های اقتصادی، رفاهی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی از طریق همکاری مردم، ضرورت شوراهای امری انکارناپذیر است. شوراهای اسلامی شهر و روستا به نوعی مجالس محلی هستند تا نه تنها امور مردم را پیگیری کنند بلکه حلقه اتصال مردم با حاکمیت باشند.

انتخابات شوراهای اسلامی گسترده ترین انتخابات در جمهوری اسلامی از نظر تعداد حوزه های انتخابیه و همچنین تعداد داوطلبین است. بنابراین شرایط ویژه والبته قوانین به خصوصی دارد. نظارت بر انتخابات شوراهای برخلاف سایر انتخابات ها بر عهده مجلس شورای اسلامی قرار دارد. مجلس شورای اسلامی به منظور نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوره فراز نمایندگان را به عنوان اعضای هیأت مرکزی نظارت تعیین می نماید. همچنین مجتمع نمایندگان استانی برای هر استان تعداد ۳ فراز نمایندگان را به عنوان اعضای هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان تعیین و جهت صدور احکام به هیأت مرکزی معرفی می نمایند. در استان فارس آقایان حجت الله فیروزی؛ نماینده مردم شریف فسا و محمد رضا رضایی کوچی؛ نماینده مردم شریف جهرم و خفر بہ عنوان اعضاء هیأت عالی نظارت و روح الله نجابت؛ نماینده مردم شریف شیراز وزرقان به عنوان رئیس بر انتخابات شوراهای اسلامی استان فارس تعیین شدند.

روح الله نجابت
نماینده مردم شریف شیراز وزرقان
رئیس هیأت نظارت

محمد رضا رضایی کوچی
نماینده مردم شریف جهرم
عضو هیأت نظارت

حجت الله فیروزی
نماینده مردم شریف فسا
عضو هیأت نظارت

مطابق قانون اهم وظایف هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان به شرح زیر است:

- تعیین اعضای هیئت نظارت شهرستان و بخش
- راهبری هیئات نظارت شهرستان و بخش
- رسیدگی به شکایات رد صلاحیت شدگان و فراهم آوردن زمینه‌ی رسیدگی هیأت مرکزی
- نظارت بر توزیع اقلام انتخاباتی و فعالیت‌های ستاد انتخابات استان
- توزیع اقلام نظارتی مربوط به روز انتخابات مانند مهرهای انتخاباتی
- ایجاد شبکه‌ی نظارت بر روند رای‌گیری در شعب اخذ رای
- رسیدگی به شکایات مربوط به تخلف‌های انتخاباتی و شمارش آرا

در ادامه گزارشی از عملکرد این هیأت پیرامون تکالیف قانونی تقدیم می‌شود. همچنین لازم است اشاره‌ای نیز به وضعیت جغرافیایی استان فارس داشته باشیم. استان پهناور فارس دارای ۳۶ شهرستان، ۹۴ بخش، ۱۱۵ شهر و بیش از ۲۲۰ روستا است. این استان از حیث تعداد شهرستان، پر تعدادترین استان در کشور است و به همین علت استان فارس دارای گسترده‌ترین انتخابات شوراهای اسلامی در کل کشور است.

تعیین اعضای هیئت نظارت شهرستان و پخش | ۱۵ بهمن تا ۱۵ اسفند

قانون گذار، نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی در هر شهرستان را به عهده‌ی هیأت نظارت پنج نفره‌ای قرار داده است که توسط هیأت عالی نظارت استانی تعیین می‌شوند. وظایف و اختیارات این هیأت‌ها باعث می‌شود که انتخاب ایشان حساس و تعیین کننده باشد. برای ایجاد هیئت‌ناظر ابتدالیستی از شاخص‌ها، متناسب با مسئولیت ایشان توسط هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان تهیه شد. این لیست در اختیار نمایندگان همان حوزه‌ی انتخابیه قرار گرفت و از ایشان خواسته شد تا متناسب با شاخص‌ها به معروف افراد مناسب بپردازند. این کار علاوه بر مشارکت نمایندگان در تصمیم‌گیری باعث می‌شد که تعامل نمایندگان و هیئت نظارت تسهیل شود.

باتوجه به تأکید هیأت مرکزی برسلامت هیئات نظارت لازم بود تا نظر دستگاه های ذی ربط نسبت به ایشان اخذ شود. از طرفی باتوجه به همزمانی انتخابات ریاست جمهوری با انتخابات شوراهای اسلامی تعامل با شورای نگهبان به عنوان ناظر ارشد انتخابات ضروری بود.

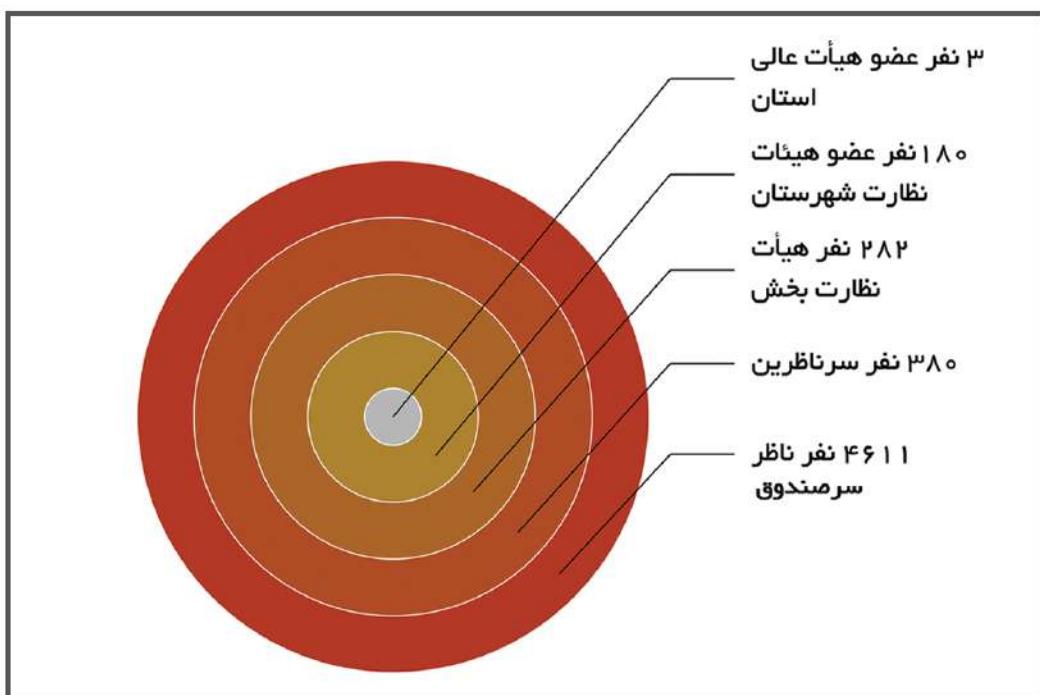
بنابراین لیست پیشنهادی نمایندگان با تدبیرهیأت عالی استان مورد استعلام قرار می‌گرفت تا افرادی تعیین شوند که علاوه بر سلامت، کارآمد نیز باشند. در صورتی که افراد معرفی شده فاقد شرایط لازم بودند؛ در تعامل با نمایندگان حوزه‌های انتخابیه افراد جدید جایگزین شدند. برای تعیین افرادی که بتوانند از عهده ایفای وظایف مذکور برآیند، قریب به ۹۰۰ نفر مورد ارزیابی قرار گرفتند تا در انتهای ۱۸۰ نفر به عنوان اعضاء هیأت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی ۳۶ شهرستان استان تعیین گردد.

هیئات نظارت شهرستانی وظایف خطیری از جمله موارد زیر را برعهده دارند:

- ◀ تعیین اعضاء هیأت های نظارت بخش
- ◀ بررسی معتمدین معرفی شده از سوی فرماندار
- ◀ بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی شهرکه در هیأت اجرایی شهرستان تایید صلاحیت شده اند
- ◀ رسیدگی به شکایت داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی روستا که در هیأت اجرایی یا نظارت بخش رد صلاحیت شده اند
- ◀ ایجاد شبکه ناظرین و نظارت بر روند اخذ رای شوراهای شهر
- ◀ نظارت بر تبلیغات و رسیدگی به شکایات تخلف های انتخاباتی
- ◀ تایید انتخابات شوراهای اسلامی شهر
- ◀ رسیدگی نهایی به شکایات داوطلبان شوراهای اسلامی روستا در رابطه با تخلفات اخذ و شمارش آرا

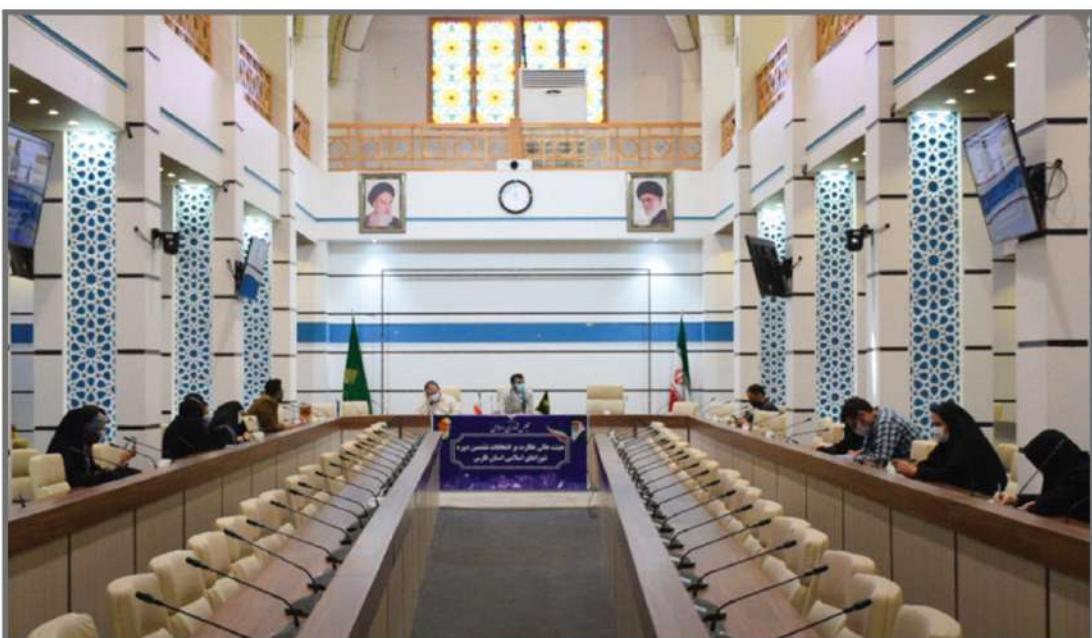
نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی در هر بخش برعهده هیأت نظارت سه نفره ای قرار دارد که توسط هیأت نظارت شهرستان تعیین می شوند. در استان فارس هیئت نظارت شهرستان در تعامل با نماینده حوزه انتخابیه و مبتنی بر شاخص ها، نسبت به تعیین اعضای هیأت نظارت بخش اقدام نمودند. در نهایت ۲۸۲ نفر نیز به عنوان اعضای هیأت نظارت در ۹۴ بخش تعیین شدند.

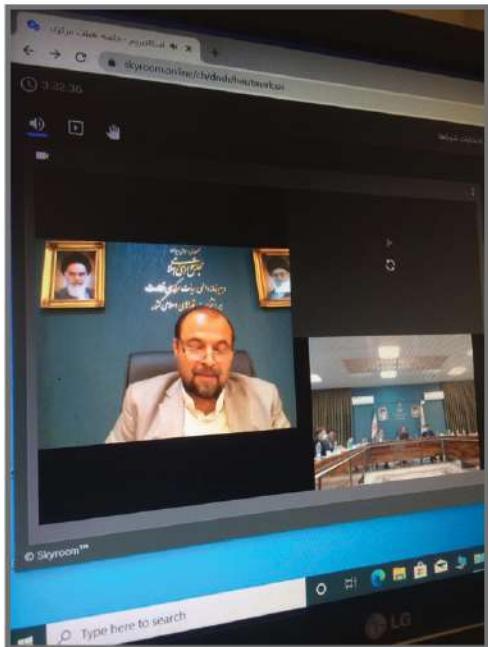
هیئات نظارت بخش وظایف زیر را برعهده دارند؛

- ◀ بررسی معتمدین معرفی شده از سوی بخشدار
- ◀ بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی روستا که در هیأت اجرایی بخش تایید صلاحیت شده اند
- ◀ ایجاد شبکه ناظرین و نظارت بر روند اخذ رای شوراهای روستا
- ◀ نظارت بر تبلیغات و رسیدگی به شکایات تخلف های انتخاباتی
- ◀ تایید انتخابات شوراهای اسلامی روستا

▶ نشست خبری ریس هیات عالی نظارت بر انتخابات شش میهن دوره شوراهای اسلامی استان فارس

▶ جلسه هیئت مرکزی در بستر ویدئو کنفرانس

راهبری هیئات نظارت شهرستان و بخش

آموزش، ایجاد وحدت رویه، پیگیری انجام وظایف، پاسخگویی به سوالات و پشتیبانی از هیئات نظارت شهرستانی از مهمترین وظایف هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان است. برای انجام مطلوب این وظایف، با توجه به گستردگی استان فارس و عدم پشتیبانی شایسته از جانب هیأت مرکزی، هیأت عالی استان فارس برآن شد که با اعتماد به جوانان با انگیزه واستفاده از ظرفیت دانشجویان بسیجی معتمد امور هیئات نظارت شهرستانی را راهبری کند. برهمین اساس استان فارس به هفت ناحیه تقسیم و برای هر ناحیه یک رابط تعیین گردید. این رابطین وظیفه‌ی راهبری هیئات نظارت شهرستانی، ارتباط مستمر، پیگیری امور و پاسخگویی به نیازهای شهرستان‌ها را برعهده داشتند. آموزش رابطین با توجه به عدم تجربه‌ی ایشان از کارهای مهمی بود که در اولویت قرار داشت.

با توجه به شیوع بیماری کرونا، بخشی از آموزش اعضاهیئات نظارت به صورت ویدیوکنفرانس در ۴ مرحله انجام شد. استفاده از شبکه‌های اجتماعی، جهت انتشار پرسش و پاسخ‌های پر تکرار، هم افزایی اعضا شبكه نظارت، اطلاع رسانی‌ها و البته ایجاد وحدت رویه در دستور کار قرار گرفت. از دیگر اقدامات هیأت عالی در زمینه آموزش می‌توان به تهییه کتاب الکترونیکی بخش‌های ضروری قانون اشاره نمود.

به منظور ایجاد وحدت رویه و رفع تعارضات بین ناظران و مجریان، نقاط ابهام و سوالات حقوقی و اجرایی در موضوعاتی چون تعیین صلاحیت، تشکیل پرونده، رسیدگی به شکایات، تعیین شبکه ناظر و ... بررسی و به صورت شبانه روزی به اطلاع شهرستان‌ها و بخش‌ها می‌رسید.

▲ جلسه توجیهی با هیئات نظارت در بسترهای ویدئوکنفرانس

■ رسیدگی به شکایات ردصلاحیت شدگان و فراهم آوردن زمینه‌ی رسیدگی هیأت مرکزی

قانون گذار در مواد ۳۰ الی ۳۳ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی، شرایط انتخاب شوندگان را تبیین می‌نماید. بر اساس ماده ۴۹ هیأت اجرائی موظف است به منظور احراز شرایط مذکور در مواد (۳۰) و (۳۳) درباره هریک از داوطلبان عضویت در شورای اسلامی شهر حسب مورد از مراجع ذیریط از قبیل اداره اطلاعات، نیروی انتظامی، دادگستری، ثبت احوال استعلام نماید. هیأت مرکزی نظارت نیز طی بخش نامه‌ای سازمان اطلاعات سپاه استان ها را به عنوان مرجع ماده ۴۹ معرفی نمود. بنابراین هیأت عالی نیز افزون بر مراجع ۴ گانه، سوابق داوطلبان را از سازمان اطلاعات سپاه استعلام نمود تا هیئت نظارت بتوانند با چشم اندازی بررسی صلاحیت بپردازند. هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان فارس از ابتداء تأکید نمود که بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات شورای اسلامی شهر باید با تکیه بر مدارک و مستندات انجام شود. و البته نظر مراجع استعلامی در تعیین صلاحیت داوطلبان مورد توجه جدی هیئات شهرستانی قرار بگیرد. پس از بررسی هیئات شهرستانی در صورتی که داوطلبان انتخابات شورای اسلامی شهر، توسط یکی از هیئات اجرای نظارت شهرستان، ردصلاحیت شود می‌تواند به هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان شکایت نماید.

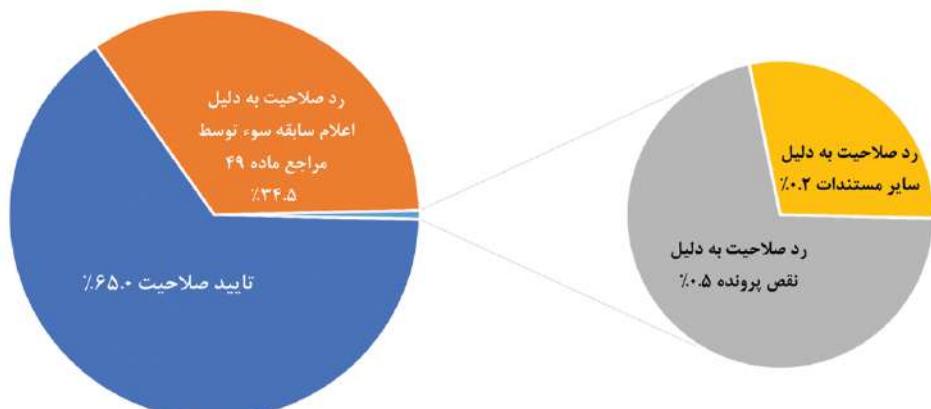
برای شرکت در ششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر در استان فارس تعداد ۳۲۶۸ نفر داوطلب نام نویسی کردند که در این میان ۲۴۸ نفر پیش از بررسی صلاحیت انصراف خود را اعلام نمودند. از ۳۰۲۰ داوطلب باقی مانده در مرحله اول بررسی، صلاحیت ۱۷۷۲ نفر احراز نشد که ۸۱۴ نفر توسط هیئات اجرایی و صرف ۳۵۸ نفر توسط هیات نظارت شهرستان ها تأیید نشدند.

این افراد می‌توانستند شکایات خود را به استان اعلام نمایند. در فرآیند رسیدگی به شکایات، ۱۰۰۲ نفر از داوطلبان اعتراض خود را ثبت کردند. داوطلبان برای ثبت شکایات می‌توانستند به فرمانداری‌های ایام هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان مراجعه نمایند. هیأت نظارت در مدت ۴ روز و هر روز در ۱۰ ساعت کاری پاسخگوی داوطلبان بصورت حضوری و تلفنی بود. ۵۶۰ مورد شکایت در هیأت نظارت استان فارس دریافت شد. کارشناسان هیأت عالی به متقارضیان نیز در تنظیم لایحه مشاوره داده و دفاعیات داوطلبان به همراه ادله مثبته صلاحیت ثبت می‌گردید. سپس پرونده داوطلب مجدداً به مراجع استعلامی یا کارگروه‌ها جهت بررسی بیشتر ارجاع می‌شد. در تجدید نظر سعی شد با حداقل ردقت، مرکانون رعایت شود تا در عین اجرای قانون حقوق داوطلبان تضییع نگردد.

در مرحله رسیدگی شکایات در هیأت عالی، نظرهیأت‌های اجرایی و نظارت مبنی بر رد صلاحیت ۱۱۵ داوطلب مورد تأیید هیأت عالی قرار نگرفت و با تأیید صلاحیت این ۱۱۵ نفر، تعداد داوطلبین حاضر در عرصه انتخابات به ۱۹۶۳ نفر افزایش یافت. هیأت عالی نظارت نظرهیأت‌های اجرایی و نظارت شهرستان مبنی بر رد صلاحیت ۸۸۷ نفر از داوطلبان را تایید کرد. که از این ۸۸۷ نفر ۸۶۹ نفر مبتنی بر سوابق سوء در مراجع قانونی رد صلاحیت شده و ۷ نفر نیز بخاطر نقص مدارک تحصیلی و مشکل نظام وظیفه رد شدند.

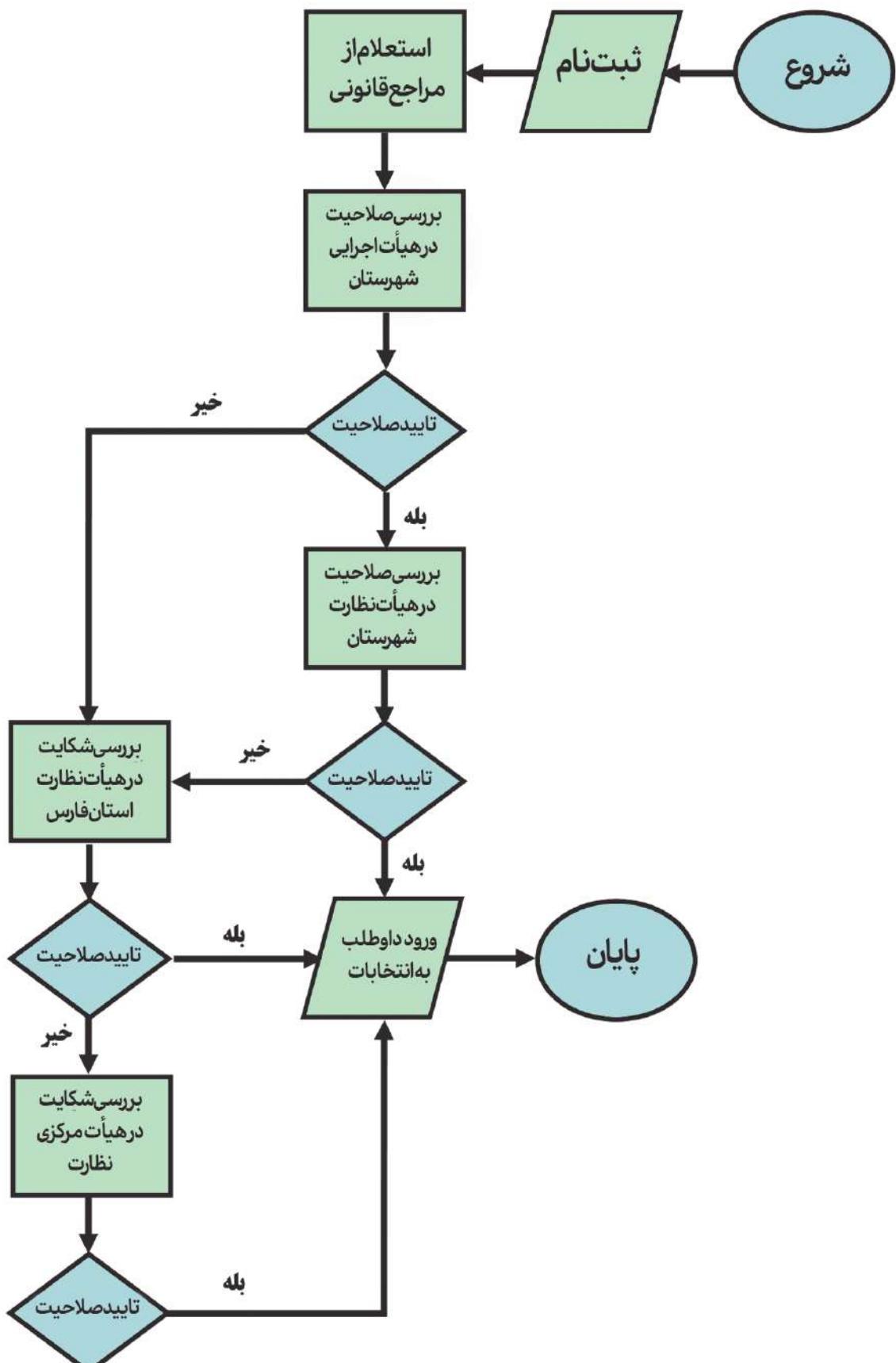
به صورت خلاصه می‌توان گفت در رسیدگی به صلاحیت داوطلبان در استان فارس ۵۶ درصد از داوطلبان تایید صلاحیت شدند. ۵/۳۴ درصد از داوطلبان به دلیل سابقه سوء نزد مراجع قانونی ماده ۴۹ رد صلاحیت شدند. ۰/۰۲ درصد از داوطلبان به دلیل فقدان شرایط شکلی و صرفاً ۰/۳ درصد از داوطلبان مبتنی بر سایر مستندات رد صلاحیت شدند.

بررسی صلاحیت‌های هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان فارس

■ رد صلاحیت به دلیل سایر مستندات ■ رد صلاحیت به دلیل نقص بروندۀ ■ رد صلاحیت به دلیل اعلام سابقه سوء، توسط مراجع ماده ۴۹ ■ تایید صلاحیت

فرایند بررسی صلاحیت داوطلبان در ششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر

رسیدگی به صلاحیت داوطلبان شهری در استان آخرین مرحله بررسی صلاحیت‌ها نیست و رد صلاحیت شدگان می‌توانستند مجدداً به هیأت مرکزی شکایت کنند. بدین منظور طبق دستورالعمل ابلاغی لازم بود تا پرونده داوطلبان رد صلاحیت شده در هیئت‌شهرستانی، تهیه، تنظیم و به هیأت مرکزی ارسال شود. طبق توافق هیأت مرکزی با وزارت کشور، پرونده‌های فیزیکی به هیئات نظارت تحويل نمی‌شد. بنابراین لازم بود تا ۱۱۷۲ پرونده تهیه شود. به هر حال در تعامل هیئات اجرایی و نظارت برخی از پرونده‌ها خذو مابقی نیاز از سامانه جامع استخراج گردید. این پرونده‌ها مجدداً در سیاقی واحد، تنظیم و به هیأت مرکزی تحويل شد که این اقدام هیأت عالی مورد تقدیر هیأت مرکزی قرار گرفت.

۱۱۷۲ عددی از پرونده‌های ارسالی به هیأت مرکزی

با توجه به رویه‌ی هیأت مرکزی در بررسی صلاحیت‌ها و بررسی عین مدارک صلاحیت، هیأت مرکزی تعداد زیادی از پرونده‌های ارسالی برخی از استان‌ها را نپذیرفت و اعلام کرد دلیل رد صلاحیت کفايت نمی‌کند و تعداد زیادی از داوطلبین را در این استان‌ها تأیید کرد. علی‌رغم آمار بالای رد صلاحیت در استان فارس، به دلیل رعایت قانون و تکیه بر مستندات در مراحل قبلی بررسی صلاحیت، در کمتر از ۳۰ پرونده (کمتر از سه درصد) نظر هیأت استانی پذیرفته نشد. که عمده‌آن هم بخاطر اسناد جدید، تأیید صلاحیت شدند.

در رابطه با بررسی صلاحیت داوطلبان روستایی باید گفت که قانون گذار نسبت به صلاحیت ایشان نگاه وسیع‌تری دارد. بدین معنی که استعلام از مراجع ماده ۴۹ برای ایشان صرفا در صورت ظن و تنها برای احراز شرایط ماده ۳۳ الزامی است. بر اساس قانون، بررسی صلاحیت داوطلبان روستایی که توسط هیئات اجرایی بخش تأیید صلاحیت شده‌اند بر عهده هیئات نظارت بخش است. رسیدگی به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده بر عهده هیئات نظارت شهرستانی است.

خیل عظیم داوطلبان، تمھیداتی رابه منظور ایجاد وحدت رویه، افزایش دقت و اطمینان بررسی صلاحیت‌ها الزامی می‌نماید. برای درک بزرگی این کار لازم است مقایسه‌ای بین آمار داوطلبین مجلس شورای اسلامی و آمار داوطلبین شوراهای اسلامی شهر و روستا داشته باشیم. برای انتخابات ششمین دوره‌ی شوراهای اسلامی استان صرف‌دار استان فارس بیش از ۳۲۰ نفر در حوزه‌های شهری و بیش از ۱۴۵ نفر در حوزه‌های روستایی نام نویسی کردند. این در حالی است که تعداد داوطلبان یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در کل کشور قریب به ۱۶۰۰ داوطلب بوده است.

پس از بررسی صلاحیت‌های دارهایی و نظارت بخش، ۱۰۹ روستابه دلیل رد صلاحیت داوطلبان از برگزاری انتخابات و داشتن شورا محروم می‌شدند. به منظور افزایش مشارکت، والبته ایجاد وحدت رویه، هیأت عالی دستورالعمل را ابلاغ کرد که براساس آن رد صلاحیت‌ها مستند و مطابق قانون بوده و زمینه‌ی مشارکت حداقلی فراهم شود. همچنین وضعیت این ۱۰۹ روستا را اساساً پیگیری نمود تا درنهایت این تعداد به کمتر از ۴۰ روستا کاهش پیدا کند. لازم به ذکر است در اکثر رایین روستاهای تعداد داوطلبین ۴ نفر بوده و بار د صلاحیت مستند حتی یک نفر، انتخابات برگزار نمی‌شد.

در روزهای پایانی نیز هیأت مرکزی با تفویض اختیار، رسیدگی مجدد به صلاحیت داوطلبان روستایی را برعهده‌ی هیأت عالی نظارت قرارداد. در این مرحله بیش از ۲۱۵ نفر به استان شکایت کردند و صلاحیت بیش از نیمی از ایشان در بررسی هیأت استانی مورد تأیید قرار گرفت. درنهایت می‌توان گفت بیش از ۹۵ درصد داوطلبین روستایی تأیید صلاحیت شدند.

■ نظارت بر توزیع اقلام انتخاباتی و فعالیت‌های ستاد انتخابات استان | ۶ خرداد

یکی از وظایف قانونی هیأت عالی نظارت بررسی آمادگی مجریان انتخاباتی و نظارت بر توزیع اقلام و تعرفه‌های انتخاباتی است. در این راستا هیأت عالی با توجه به ضرورت توزیع مناسب تعرفه‌ها از واردات اقلام انتخاباتی تا توزیع تعرفه‌ها نظارت داشته است. توزیع اقلام انتخاباتی باید بار عایت تدبیر امنیتی انجام شد. توزیع تعرفه متناسب با شاخص‌های جمعیتی، آمار ادوار گذشته و امکان سنجی تزریق تعرفه در روز اخذ رأی انجام گردید. لازم به ذکر است نوع تعرفه در حوزه‌های انتخابیه با توجه به تعداد کرسی‌ها متفاوت است. از طرفی آمار روستاهای آخرين سرشماري نيز به شدت تغيير کرده است. به لطف الهی بعد از انتخابات گزارش یا شکایتی مبنی بر کمبود تعرفه به اين هیأت واصل نگردید.

با توجه به برگزاری الکترونیکی انتخابات در شهر شیراز و ضرورت نظارت بر پیکریندی صندوق‌های الکترونیک اخذ رأی، واحد انفورماتیک با استفاده از ظرفیت شبکه ناظران، مطابق دستورالعمل‌ها برپیکریندی نظارت نمود. هیأت عالی نظارت، عدم آمادگی هیأت اجرایی شهرستان شیراز در اجرای انتخابات الکترونیک را قبل از تذکرداده بود که متأسفانه مورد توجه جدی قرار نگرفت و با خوشبختانه با درایت اعضاء هیأت نظارت شهر شیراز ناشی از این عدم آمادگی بود که خوشبختانه با درایت اعضاء هیأت نظارت به حداقل رسید و مانع آسیب به سلامت انتخابات گردید.

نظارت بر ورود تعرفه رای به استانداری فارس

توزيع اقلام نظارتی مربوط به روز انتخابات مانند مهرهای انتخاباتی

نمایندگان هیأت نظارت در شعب اخذ رای باید دارای کارت شناسایی، مهر مخصوص، هلوگرام‌های پلمب، کتابچه آموزشی و فرم‌های استاندارد باشند. این اقلام باید تحت تدبیر امنیتی از تهران تحویل و بین شهرستان‌ها توزیع می‌شد. این شیوه توزیع با توجه به گستردگی استان فارس هزینه‌های هنگفتی را به بیت المال تحمیل می‌کرد. بنابراین طی هماهنگی‌های به عمل آمده با هیئت‌الاجرا، از راه اندازی دو کاروان مجزا اجتناب گردید و هیئت‌نظارت به همراه هیئت‌الاجرا نسبت به تحویل اقلام اقدام نمودند.

با توجه به اینکه نمایندگان هیأت نظارت دارای مهر انتخاباتی بودند لازم بود از توزیع مناسب اقلام بین ناظران اطمینان حاصل شود. با توجه به آمار متغیر شعب و حوزه‌های انتخابیه تعدادی از اقلام نیز به عنوان ذخیره در اختیار هیئات شهرستانی قرار گرفت. به حمدالله در روز اخذ رای تمام شعب (نژدیک به ۴۰۰ شعبه) داری این اقلام بودند. لازم به ذکر است که تغییر آمار شعب و حوزه‌ها ناشی از عواملی مانند تایید یا انصراف دیرهنگام داوطلبان، و تغییرات معمول در انتخابات است.

ناظرت بر پیکربندی صندوق الکترونیک

ایجاد شبکه نظارت بر روند اخذ رأی در شعب

براساس قانون، هیأت نظارت می‌تواند در هر شعبه اخذ رأی یک نماینده تعیین نماید. قانون گذار اختیارات قابل توجهی را در روند اخذ رأی برای این ناظر، در نظر نگرفته است زیرا با توجه به هم زمانی انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی، مطابق قانون ناظراً شد، شورای نگهبان بود. با این وجود ضرورت جدی برای نظارت بر شعب اخذ رأی وجود دارد. شرط توطن، قوانین خاص در شمارش آرای شوراهای شهر، تشابه اسامی، تعداد زیاد داوطلبان و حوزه‌های انتخابیه، انگیزه‌های قومیتی ارتکاب تخلف از جمله مواردی هستند که نیاز به شبکه‌ی قوی نظارتی را نشان می‌دهند. علاوه بر این در انتخابات شوراهای اسلامی برای اولین بار مهر نظارت بر روی تعریف پیش‌بینی شده بود. بنابراین مسئولیت ثابت ممهور کردن تعریف و نظارت بر مشخصات داوطلب نیز برعهدتی نماینده‌گان هیأت نظارت قرار گرفته بود.

هیأت عالی قائل براین بود که یک ناظر نمی‌تواند بر انجام این مسئولیت‌ها فائق آید. حتی برای هر شعبه اخذ رأی نیز حداقل ۲ ناظر پیش‌بینی نمود. اما متأسفانه به دلیل محدودیت‌های قانونی و شرایط بیماری کرونا، ستاد انتخابات استفاده از دوناظر را نپذیرفت. در عین حال برای تقویت شبکه نظارت و انجام هرچه بهتر و ظایف مذکور در تعامل با شورای نگهبان بسیاری از نیروهای زیده‌ی شورا جذب شبکه نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شده و آموزش‌های کافی در اختیار ایشان قرار گرفت. این تصمیم باعث شدت‌الاعویه برهم افزایی، امکان استفاده از ظرفیت ناظران شورای نگهبان در انجام برخی از وظایف ناظرین شوراهای اسلامی فراهم آید و از تنشی‌هایی که به دلیل تداخل مسئولیت محتمل بود، جلوگیری شود.

درنهایت در استان فارس شبکه نظارت شامل ۴۶۱ ناظر و ۳۸۰ سرناظر تشکیل گردید و با احتساب هیأت نظارت و رابطین می‌توان گفت که در استان فارس بیش از ۵۵۰ نفر به منظور نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی، انتخاب و سازماندهی شدند.

▲ نظارت بر اخذ آراء

رسیدگی به شکایات مربوط به تخلف‌های انتخاباتی و شمارش آرا

تبلیغات قانونی می‌تواند زمینه برگزاری یک انتخابات پرشور و آگاهانه را فراهم نماید. مبتنی بر قانون هیئت‌اجرایی باید از انجام تخلف انتخاباتی جلوگیری نمایند. در صورتی که هیئت‌اجرایی، در انجام مسئولیت خود اهمال نمایند، هیئات نظارت شهرستان و بخش باید در حدود اختیارات قانونی نسبت به تذکر شفاهی و کتبی یا ارجاع به مقام قضایی اقدام نماید. بیشترین تخلفات گزارش شده مربوط به تبلیغات خارج از مهلت قانونی بوده است.

یکی از وظایف اصلی هیئت‌نظارت، تأیید نتایج انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا است. بر اساس قانون پس از برگزاری انتخابات در صورتی که داوطلبان شکایت داشته باشند می‌توانند به هیئت‌اجرا و نظارت شکایت کنند و در صورتی که پاسخی قانع کننده دریافت نکنند و بر شکایت خود اصرار داشته باشند، به هیئت‌بالادست شکایت خواهند کرد. از طرفی ابطال آرای انتخابات روستا باید به پیشنهاد هیأت نظارت شهرستان و تأیید هیأت عالی نظارت استان و ابطال آرای انتخابات شهر باید به پیشنهاد هیأت عالی نظارت استان و تأیید هیأت مرکزی صورت بگیرد.

تعداد کل شکایات و اصل به هیأت عالی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی استان فارس به ۵۰ عدد نمی‌رسید. که در این میان کمتر از ۲۰ مورد شرایط حداقلی رسیدگی را داشتند. بیشتر شکایات داوطلبان شهری ناشی از نارضایتی از نتیجه‌ی آرا و بدون ارائه هرگونه مستندی بود.

در مرحله‌ی رسیدگی به شکایات دستور بازشماری کلی آرای دو شهر فراشبند و خور صادر گردید. همچنین در شهرهای دبیران، بهمن، کوار، خیرآباد و خرامه هم یک صندوق بازشماری گردید. و تنها در دو مورد نتایج نسبت به نفر پنجم و ششم تغییر گرد. بیشتر شکایت داوطلبان روستایی نیز ناشی از عدم رعایت شرط سکونت رأی دهنده‌گان است. در نهایت فرایند نظارت بر انتخابات ششمین دوره شوراهای اسلامی استان فارس در مرداد ماه ۱۴۰۰ به پایان رسید. امیدواریم شبکه نظارت توانسته باشد گام کوچکی در تحقق آیه شریفه: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤْدُوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ {نساء-۵۸} را در عرصه انتخابات شوراهای اسلامی بردارد. والْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

Rnejabat.ir